

Naam: D. Oegema
Datum: 3 september 2019
Team/teamonderdeel: ADV Regie/T
Telefoonnummer: 541439

Collegevoorstel

Onderwerp	participatieplan Omgevingsvisie Almelo
Advies Is er een uiterste behandeldatum?	Bespreekstuk
Hoofdpogave	Programma Omgevingswet
Portefeuillehouder	E.J.F.M. van Mierlo
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	Raadsbrief

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

De gemeente Almelo wil in gesprek met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties over een gemeenschappelijke visie voor de (fysieke) omgeving van Almelo, de Omgevingsvisie. Deze omgevingsvisie moet een visie zijn van de mensen in de stad en in de dorpen. Dialoog en samenwerking staan daarbij centraal. Het eindproduct is een visie van gemeente en samenleving. In het voorliggend participatieplan wordt de participatie aanpak van de omgevingsvisie beschreven. Beschreven wordt welke stappen moeten worden doorlopen en wat de aanpak is voor iedere stap. Uitgangspunt daarbij is dat we steeds in gesprek gaan met mensen over zaken die hen echt raken.

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met de in het Participatieplan omgevingsvisie Almelo genoemde processtappen.
2. Het bij dit voorstel behorende Participatieplan omgevingsvisie Almelo (nr. Intern: 68899) vast te stellen.
3. Fase 1 van de procesplanning (Verkennen en Inventariseren) hiermee af te sluiten en door te gaan fase 2 (Verdiepen en Verbinden).
4. Conform het vastgestelde inkoopbeleid, onderhands enkelvoudig, Communicatiebureau SIR opdracht te verstrekken voor het begeleiden/ondersteunen van het participatieproces omgevingsvisie Almelo, voor een bedrag van € 85.000, -.
5. De kosten van het participatieproces te dekken uit de bij de begroting 2019 voor de ontwikkeling van de omgevingsvisie beschikbaar gestelde middelen, kostenplaats projectnummer 39811215 (extern advies).
6. De raad te informeren door middel van een raadsbrief, nr. Raad nr. 5614.

Inleiding

De gemeente Almelo wil in gesprek met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties over een gemeenschappelijke visie, voor de (fysieke) omgeving van Almelo, de Omgevingsvisie. De omgevingsvisie moet een visie zijn van de mensen in de stad en in de dorpen. Dialoog en samenwerking staan daarbij centraal. Het eindproduct is een visie van gemeente en samenleving.

Relatie programma Omgevingswet

In het vastgestelde ambitiesdocument Omgevingswet wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe wij aankijken tegen de invoering van de wet, welke kansen wij hierbij zien, hoe wij denken deze te kunnen benutten en welke stappen daartoe gezet kunnen worden. Aangegeven is hoe we denken om te gaan met aspecten als participatie en communicatie, dienstverlening, houding en gedrag en de

digitaliseringsopgave. Dit onder meer in relatie tot de op te stellen instrumenten als de omgevingsvisie en het omgevingsplan.

De grootste verandering in de Omgevingswet is de verandering van cultuur, onderlinge samenwerking, houding en gedrag van **alle** betrokkenen. Dit vraagt om een betekenisvol proces. We gaan door middel van experimenten en pilots ontwikkelen en ontwerpen. Door met elkaar te doen leren we.

Participatieplan omgevingsvisie

In het voorliggend participatieplan wordt de participatie aanpak van de omgevingsvisie beschreven. Beschreven wordt welke stappen moeten worden doorlopen en wat de aanpak is voor iedere stap. Uitgangspunt daarbij is dat we steeds in gesprek gaan met mensen over zaken die hen echt raken.

In een politiek beraad op 2 juli 2019 is het concept participatieplan besproken met de raad. Dit politiek beraad heeft geleid tot een bevestiging van de opzet van de voorgenomen participatieaanpak. Wij stellen voor het participatieplan zoals bijgevoegd, vast te stellen en op te nemen in de omgevingsvisie.

Beoogd effect

De Omgevingswet verplicht gemeenten, provincies en het rijk tot het opstellen van een omgevingsvisie. Er moet sprake zijn van een integrale visie, waarin ontwikkelingen op allerlei vlak met elkaar worden samengevoegd en verbonden. Met de vaststelling van dit participatieplan wordt de wijze waarop stakeholders worden betrokken, vastgelegd.

Argumenten voor

1.1 Participatie zorgt voor betrokkenheid en draagvlak

De omgevingsvisie is een integrale visie, die participatief, in verschillende rondes met verscheidene partners, tot stand komt. Er is sprake van een veranderende rol van de overheid: er wordt aansluiting gezocht bij initiatieven uit de samenleving. De omgevingsvisie biedt de gelegenheid om ervaring op te doen met nieuwe vormen van overheidsparticipatie en het verkrijgen van maatschappelijk draagvlak. Hierdoor kan ervoor worden gezorgd dat het geen beleidsvisie wordt van het bestuur, maar van de inwoners en de samenleving. Dus niet het vooraf opleggen van regels van bovenaf, maar sturen op hoofdlijnen in gesprek met de samenleving. Voor de overheden moet sprake zijn van een andere houding naar inwoners en bedrijven met initiatieven. Het 'ja, mits'-principe in plaats van het 'nee, tenzij'-principe.

Door de omgevingsvisie samen met de mensen in de stad en de dorpen op te stellen zullen mensen zich betrokken voelen bij de toekomst van hun leefomgeving en de stad.

1.2 De omgevingsvisie geeft inzicht hoe om te gaan met verschillende thema's

De omgevingsvisie van Almelo gaat over vele verschillende thema's, zoals wonen, zorg, veiligheid, mobiliteit, cultuur, economie, duurzaamheid en leefbaarheid. De thema's zullen in samenhang met elkaar worden uitgewerkt. De omgevingsvisie maakt inzichtelijk of een initiatief in een bepaald gebied wel of niet haalbaar is. De thema's zullen in samenhang met elkaar worden uitgewerkt.

3.1 Dit voorstel vloeit voort uit voorgaande besluitvorming

Bij besluit van 17 juli 2018 heeft het college ingestemd met het implementeren van de eerste fase van het plan van aanpak. Het voorliggende participatieplan is een nadere uitwerking van fase één en geeft richting aan de volgende fasen.

4.1 Ten behoeve van het participatieproces wordt externe expertise gevraagd die intern niet aanwezig is.

De Omgevingswet vraagt om een andere houding en ander gedrag van de overheid. Almelo kiest ervoor een omgevingsvisie te maken in dialoog en samenwerking met de mensen in de stad en de dorpen. Deze nieuwe manier van werken vraagt om ondersteuning van deskundigen.

4.2 Er wordt voortgeborduurd op de samenwerking in het voortraject.

Bureau SIR heeft ons begeleid/getraind in het proces om te komen tot een participatieplan. Het voordeel hiervan is dat niet opnieuw hoeft te worden begonnen met de kennismaking tussen partijen. We kunnen 'verder' werken.

5.1 Er zijn geen extra middelen nodig voor het ontwikkelen van de omgevingsvisie

Bij de begroting 2019 is een budget van € 355.000,- beschikbaar gesteld voor het ontwikkelen van een omgevingsvisie. Dit voldoende om de kosten hiervoor te dekken.

6.1. De raad wordt meegenomen in het proces

De raad wordt actief betrokken in het participatieproces.

Kanttekeningen

1.1 Door de veranderende rol van de overheid wordt en andere houding en ander gedrag van medewerkers, college en raad gevraagd.

Door de veranderende rol van de overheid wordt van medewerkers, college en raad een andere houding en ander gedrag gevraagd, open staan voor initiatieven uit de samenleving.

1.2 Medewerkers moeten in de gelegenheid gesteld worden een bijdrage te leveren aan de omgevingsvisie.

Omdat met de provincie de afspraak is gemaakt dat Almelo op zo kort mogelijke termijn een omgevingsvisie vaststelt, vraagt dit proces om een forse personele inzet in een relatief korte periode. Dit betekent dat medewerkers vrij gemaakt moeten worden om hun bijdrage te leveren.

Alternatieven

Door de afspraak die provincie en gemeente hebben gemaakt in het kader van het Ontwikkelperspectief Almelo, is het geen alternatief om op dit moment geen omgevingsvisie te maken.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

Bij de begroting 2019 zijn incidentele middelen (€ 355.000,-) beschikbaar gesteld voor het ontwikkelen van de omgevingsvisie. De uitvoering van het participatieplan om te komen tot een omgevingsvisie past binnen dit budget, kostenplaats projectnummer 39811215 (extern advies).

Uitvoering

De vraag is: hoe krijgen we maatschappelijk draagvlak? De participatie voor de omgevingsvisie in zijn geheel vraagt om een goed uitgedacht plan en ervaring met participatie.

Dat is de reden waarom we in het proces om te komen tot het participatieplan, communicatiebureau SIR hebben gevraagd ons daarin te adviseren en te ondersteunen. Dit bureau heeft veel ervaring met participatie processen (bijv. omgevingsvisie Deventer). Het proces van ontwikkeling van een omgevingsvisie op een participatieve manier is voor ons een leertraject. Een alternatief zou kunnen zijn om zelf kennis en kunde in te kopen via opleidingsinstituten. Een deel van de uren van SIR kan aangemerkt worden als opleidingsuren.

Dit participatieproces zal onderdeel gaan uitmaken van de Omgevingsvisie. Tevens zal een aanpak voor de toekomst voor het betrekken van de omgeving bij initiatieven in de visie worden beschreven.

Op ons verzoek heeft SIR een voorstel gedaan om samen met ons dit plan uit voeren. Uitgangspunt daarbij is dat wij zoveel mogelijk zelf doen om te leren. SIR heeft een offerte uitgebracht van € 85.000,-. Wij stellen voor om, conform het inkoopbeleid, de opdracht te verstrekken aan SIR. Dit is mogelijk omdat wij in het verleden niet eerder met SIR gewerkt hebben, het is een willekeurige partij die resultaten in andere gemeenten heeft bereikt die overeenkomen met de wens die Almelo heeft ten aanzien van de participatieaanpak voor de Omgevingsvisie.

Het integrale kader is de basis van de omgevingsvisie. Om samen met de omgeving te komen tot dit kader worden vijf gespreksrondes georganiseerd. Elke gespreksronde levert input op voor de volgende ronde.

Wat moet er gebeuren?

Onderstaand de werkzaamheden die we voor ons zien in de uitvoering:

1. Inrichten participatiewerkgroep
2. Opzetten basisinformatie
3. Contact met publieksgroepen

4. Gespreksrondes organiseren
5. Terugkoppeling
6. Schrijven en opmaken omgevingsvisie
7. Besluitvorming gemeente

Planning

Onderstaand een grove planning voor de gespreksrondes. In de planning is ook opgenomen een terugkoppeling aan de raad en een politiek beraad over omgevingsvisie. Deze planning is aan de raad voorgelegd tijdens een politiek beraad op 2 juli 2019.

Wat	Wanneer
Politiek beraad over Participatieplan	2 juli 2019
Vaststellen participatieplan door college	augustus 2019
Gespreksronde 1: Publieksgroepen informeren	september 2019
Gespreksronde 2: In gesprek over ambities	september-oktober 2019
Terugkoppeling raad: uitkomsten 2 gespreksrondes	oktober-november 2019
Gespreksronde 3: In gesprek over gebieden	november 2019 - januari 2020
Gespreksronde 4: In gesprek over initiatieven	februari - april- 2020
Gespreksronde 5: Commitment op de omgevingsvisie	juni - juli- 2020
Politiek beraad over concept omgevingsvisie	juli 2020
Omgevingsvisie is vastgesteld door de raad	September 2020

Bijlagen

Participatieplan Omgevingsvisie Almelo, nr. INT. 68899
Raadsbrief nr. Raad: 5614

Procesinformatie

Intern overleg

Overleg heeft plaatsgevonden met de programmamanager Omgevingswet, tevens ambtelijk opdrachtgever omgevingsvisie.

Afstemming met portefeuillehouder

Afstemming over dit voorstel met de portefeuillehouder heeft plaatsgevonden. De portefeuillehouder is akkoord met het voorstel.

Directie-advies

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Regulier en een persbericht.

De raad wordt door middel van een raadsbrief geïnformeerd.